

prigušenim bojama (*Izgorjela šuma*, 1965; *Suho cvijeće*, 1970), dok se u vedrome estetiziranju služi masama jasnih boja, ali još uvijek unutar klasičnoga crteža (slike s likom Marianne). Definitivno napušta Pariz 1963. i odlazi na svoju farmu Pasto Sobre u Cotignacu na jugu Francuske.

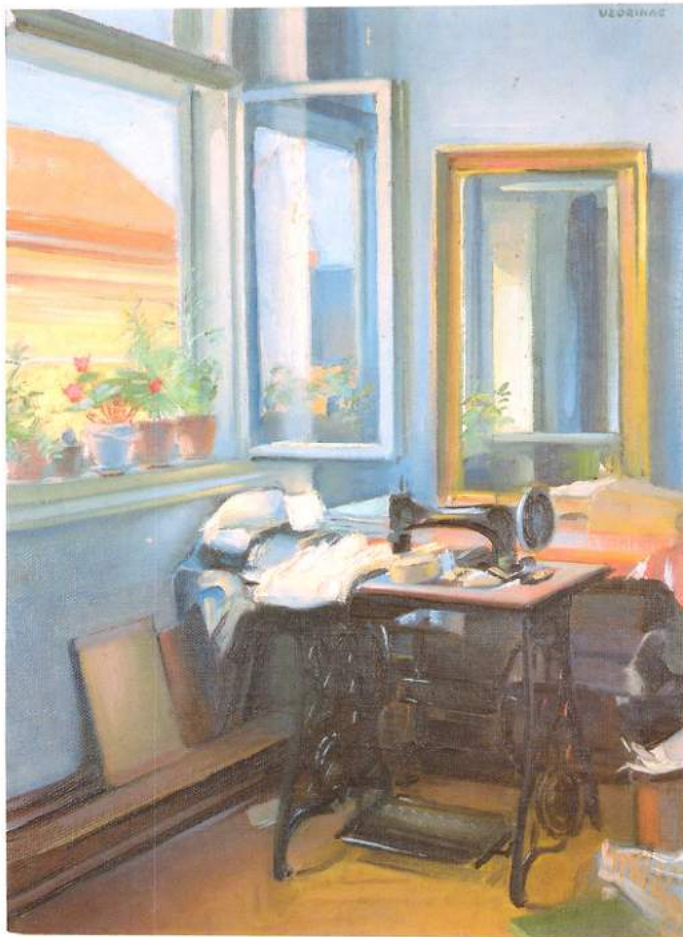
Premda se u Uzelčevu radu može utvrditi nekoliko faza, odlazak u Pariz dijeli njegovo stvaralaštvo samo u dva dijela. Prijelom može izgledati korjenit, ali u osnovi kontinuitet nije prekinut. Unatoč uočljivoj asimilatorskoj sklonosti i nepromišljenu »rasipanju energije«, njegovo djelo posjeduje vlastitu okosnicu koja se izražava u stalnoj dvojnosti objektivne gradnje i subjektivne ekspresije. Kao čovjek i slikar bio je sklon bučnoj društvenosti i ekstravertiranosti, ponekad anarhoidnome individualizmu i naglašenome erotizmu, ali istodobno i teško probojnoj intimi koja se pojavljivala kao stalno otkrivanje sklada i ravnoteže, kao vjera u ljepotu življenja. — Samostalno je izlagao u Parizu od 1923. Sudjelovao na izložbama Proljetnoga salona u Zagrebu i Osijeku (1917, 1919, 1920, 1921, 1922, 1923, 1927), na Jugoslovenskoj izložbi u Beogradu (1922) i Novome Sadu (1927), na izložbama Zagrebačkih umjetnika (1934, 1935, 1936) i Hrvatskih umjetnika (1940). Retrospektivna mu je izložba priređena u Zagrebu 1971.

LIT.: A. B. Šimić, Uzelac, Kritika, 1922, 4. — A. Jiroušek, Milivoj Uzelac, Vijenac, 1923, 4. — J. Draganić, Milivoj Uzelac, Riječ (Zagreb), 1925, 21. — I. J. Babić, Umjetnost kod Hrvata, Zagreb 1943. — B. Gagro, Slikarstvo Proljetnog salona, ŽU, 1967, 2. — J. Vrančić, Milivoj Uzelac (katalog), Zagreb 1971. — I. Zidić, Slikari čistog oka — neke težnje u hrvatskom slikarstvu četvrtog desetljeća, u katalogu: Četvrta decenija, Beograd 1971. — M. Peić, Portreti hrvatskih umjetnika 19. i 20. stoljeća, Zagreb 1986. — G. Gamulin, Hrvatsko slikarstvo XX. stoljeća, I, Zagreb 1987. — J. Vrančić, Milivoj Uzelac, Zagreb 1991. Jo. Vč.

UZLANJE (macramé), vezanje uzlova na konopcima, vrpčama, nitima. Prve takve izradbe, ribarske mreže, poznate su već u neolitik, a iz drevnih kultura Egipta i Perzije potječu uzlani viseći mostovi. Tehniku vezanja uzlova osobito su usavršili pomorci. Izbor vrste, debljine i boje materijala zavisi od namjene uzla jer uz praktičnu primjenu uzlanje može imati i dekorativnu namjenu. *Macramé* je vrsta dekorativnoga uzlanja koje se javlja na Srednjem istoku, odakle ga Arapi a zatim i križari prenose u Europu. Izrada macraméa se sastoji od međusobnoga prepletanja i povezivanja manjega ili većega broja usporednih niti određene dužine. Na taj način mogu se oblikovati funkcionalni i ukrasni predmeti, od uskih vrpca i pojaseva do velikih zidnih dekoracija. — Uzao je osnovni bod i kod izrade čipke na batiće i kod tzv. frivolité čipke.

R.

UZORINAC, Mirko, slikar i karikaturist (Gospić, 2. II. 1891 — Dol pokraj Celja, 28. VI. 1960). Završio je Akademiju u Zagrebu 1916 (B. Čikoš-Sesija). Bio je nastavnik crtanja na srednjim školama; od 1921. intenzivno djeluje kao karikaturist u listovima »Satir«, »Kopriva«, »SOS«, »Peckalo«, od 1927. bavi se isključivo slikarstvom. Slikao je u ulju i akvarelu portrete (autoportreti iz 1916, 1923. i 1931, *Portret G. A. K.*) i krajolike (*Gornje Vrapče, Obala u Bakru*); u početku (1917) blizak impresionističkom načinu, poslije vješt realist bez individualnoga stila. Uspjeliji su mu akvareli svijetli do prozirnosti (ciklus pejzaža od Sušaka do Ulcinja, motivi s Krka i Hvara, Mljetko jezero). — Samostalno izlagao u Zagrebu (1917, 1931, 1934, 1935, 1936, 1940, 1943. i 1946), Beogradu (1935), Kranju (1939) i Rijeci (1955, 1962). Njegovu ostavštinu čuva HAZU u Zagrebu.

M. UZORINAC, *Kutić moje sobe*. Zagreb, Moderna galerija

LIT.: V. Ekl, Posmrtna izložba M. Uzorinca, Novi list, 29. IV. 1962. — G. Gamulin, Hrvatsko slikarstvo XX. stoljeća, II, Zagreb 1988. V. Fo.

UZUR, Branka, keramičarka (Zagreb, 8. V. 1954). Diplomirala na Akademiji primijenjenih umetnosti u Beogradu 1978. Radi keramičke posude, predmete i slobodne skulpturalne oblike u kojima naglašava fizičke posebnosti materijala. Njezine se lapidarne forme (kamenjače) odlikuju rustičnom fakturom, a asocijativno su bliske drevnim kulturama. Radi i predmete od pečene zemlje nadahnute pov. baštinom (*Sultan, Kruna, Kreta*). — Samostalno je izlagala u Splitu, Zagrebu i Velikoj Gorici.

LIT.: S. Staničić, Suвременa hrvatska keramika (katalog), Zagreb 1984. — R. Vuković, Branka Uzur — skulpture (katalog), Velika Gorica 1985. — M. Baričević, Povijest moderne keramike u Hrvatskoj, Zagreb 1986. — G. Quien, Branka Uzur, ŽU, 1987. — D. Matičević, Branka Uzur (katalog), Zagreb 1988. Ma. B.

B. UZUR, *Sultan*